

INTERVIEW

DE ROOVERS OVER ONGELUK EN DE NOODZAAK OM TOCH TE LACHEN

De Roovers spelen vanaf vanavond een stuk van de Britse auteur Dennis Potter. Een wanhopige komedie over de eeuwige vraag: wat doen wij hier beneden?

'Tegenslag schijnt heel erg te zijn'

VAN ONZE MEDEWERKER
MARK CLOOSTERMANS
ANTWERPEN |

Vanaf vanavond is de theaterliefhebber weer eens in een ziekenkamer uitgenodigd. Vorig jaar mochten we bij Jeroen Olyslaegers' stervende topmodel op bezoek (in de NT Gent-productie *Uw darmen, een marktonderzoek*), nu zijn het De Roovers die ons voorstellen aan Joe, dierenwinkelleigenaar, en zijn stervende dochtertje. Joe wil dat de hele wereld met hem mee lijdt. Wat hem betreft mag het blijven regenen tot de aarde weggespoeld wordt in een nieuwe zondvloed.

Joe's ark is een stuk van de Britse schrijver Dennis Potter (zie inzet). 'Vijf jaar geleden speelden we van Potter al *Blue remembered hills*', zegt Roover Luc Nuyens. 'Je leest dan natuurlijk ook ander werk van die schrijver én we zagen Potters laatste tv-interview, over hoe hij omging met zijn kanker. In dat gesprek overschouwt hij, helemaal op het einde, zijn leven. We vonden dat super. Alleen al met dat interview kon je een fantastische voorstelling maken.'

'Dit stuk gaat over een van die momenten in je leven waarop je alles in vraag stelt: waarom leef ik?'

Net als veel klassieke toneelstukken, is *Joe's ark* een Job-verhaal: een klacht tegen de goden over alle ellende die een mens "moet" doormaken. 'Het stuk refereert niet voor niets aan de Bijbel', zegt Nuyens, even voordat zijn collega Carly Wijs komt binnenwandelen met een Bijbel die ze net in De Slegte is gaan kopen.

'Letterlijk gaat het verhaal over iemand die zijn geloof verliest, maar belangrijker is het moment waarop dat gebeurt: een van die momenten in je leven waarop je alles in vraag stelt. Waarom leef ik? Waarom doe ik de dingen die ik doe?'

Allicht is verlies van geloof in Vlaanderen anno 2007 geen relevant thema meer? Nuyens is het daar niet mee eens. 'Gezien de opmars van de creationisten twijfel ik daaraan. Dat soort standpunten wordt weer legitiem in onze maatschappij. Het maakt het stuk meer dan relevant.'

Joe's ark is oorspronkelijk een tv-scenario. Volgens Nuyens is het wel passend dat het nu in de zaal te zien zal zijn, want Potter wou beetje theater naar het tv-scherm loodsen. 'Potter voelde altijd de spanning tussen zijn afkomst en zijn opleiding. Hij had de behoefte om iets terug te geven. Je merkt dat hij verwijst naar *Eindspel* van Beckett. Het verhaal is heel simpel, maar slimmer dan je denkt.'

De Roovers (van links naar rechts): Leen Diependaele, Carly Wijs, Wouter Hendrickx en Luc Nuyens. © Wim Daneels

Potter, maar niet Harry

Dennis Potter is de schrijver van de memorabele tv-serie *The singing detective*. Aan die reeks werkt, dankt hij zijn internationale faam, maar in Groot-Brittannië was hij door zijn tv-feuilletons al veel eerder een ster. Potter, van bescheiden komaf, slaagde erin om in Oxford te gaan studeren. Hij probeerde een politieke carrière op te bouwen, maar toen dat niet lukte, verwerkte hij zijn ervaringen in zijn eerste televisiescript *Vote, vote, vote for Nigel Barton*.

Met dat script raakte hij meteen een gevoelige snaar in Engeland, want zeven uur voordat *Vote, vote, vote...* op tv zou komen, besloot de BBC de uitzending te schrappen. Potters versie van Jezus' levenseinde, *Son of man*, leverde hem veel kritiek op, net als de openlijke seksualiteit in *Casanova*. Ook in later werk van Potter valt niet naast de seksuele openhartigheid te kijken. In 1979 kwam Potters meesterwerk op het scherm, *Blue remembered hills*. De Roovers voerden dat stuk enkele jaren geleden op.

Van belang voor *Joe's ark*, een verhaal over een terminaal ziek meisje, is dat Potter veelvuldig getroffen werd door ziekte en tegenslag. Al in de jaren '60 leed hij aan psoriasis en (als gevolg daarvan) artritis — overigens ook de ziekte waaraan het hoofdpersonage van *The singing detective* lijdt. Uiteindelijk moest de auteur zelfs zijn pen aan zijn handen vastbinden om nog te kunnen schrijven. Zowel Potter zelf als zijn vrouw stierven aan kanker. (mcl)

Joe's ark telt twee leden uit de vaste kern van De Roovers: Luc Nuyens en de scenograaf Stef Stessels. Op de Bühne staan ook twee oude bekenden van het gezelschap (Carly Wijs en Wouter Hendrickx) én het nieuwe gezicht Leen Diependaele. 'Je krijgt veel vrijheid en vertrouwen', zegt zij. 'Je voelt een grotere verantwoordelijkheid, omdat er geen regisseur aan te pas komt. Je staat samen op het podium en je moet samen uitzoeken hoe je iets speelt.'

Is er na dertien jaar een Roovers-formule ontstaan? Nuyens wil er niet van horen. 'Dat is voor de dramaturgen', antwoordt hij twee keer. 'Een stuk maken is altijd herformuleren. Iemand die plots op een andere plek op het podium staat, lampen die je van plaats verandert... En net zo herformuleer je altijd de samenwerking binnen een gezelschap. Planning komt daar niet bij kijken.' Hoewel. De kern van De Roovers zorgt telkens voor nieuw bloed in de producties door mensen erbij te vragen.

'Het is het soort humor dat je ook zou bezigen op de maaltijd na de begrafenis van je beste vriend'

'In dat opzicht is het wel bedacht', zegt Nuyens. 'Je laat mensen teksten lezen en vraagt of die hen iets zeggen. Zo zoek je een groep bij elkaar die een tekst echt wil spelen.'

Wat vond Carly Wijs van *Joe's ark*? 'Ik moest vreselijk huilen toen ik het stuk las. Er zit een emotionaliteit in die mij enorm aansprak. Vast sentimentaliteit van mij, hoor. Bovendien is het een uitdaging, hé? Het is niet simpel om precies datgene wat mij geraakt heeft, op het toneel te krijgen.'

Toch is dit stuk volgens het gezelschap een komedie. 'Het is het soort humor dat je ook zou bezigen op de maaltijd na de begrafenis van je beste vriend', legt Wijs uit. 'Het is heel erg, dus dan moet je maar gaan lachen. Wat anders? Het blijft een stuk over tegenslag. En ik heb natuurlijk nog nooit tegenslag gehad, maar het schijnt veel mensen te overkomen en heel erg te zijn.'

De Roovers spelen *Joe's ark*. De première (vanavond in Monty in Antwerpen) is uitverkocht. Nog in Monty op 27 en 31/10 en 1 t/m 3/11, telkens om 20.30u. Tournee door Vlaanderen t/m 20/12. Speellijst op:

ONLINE
www.deroovers.be